

همیشه خبری

HAMSHAHRI ISSN 1735-6386- Vol.18, No.5245, Mon. Oct. 18, 2010

دوشنبه ۲۶ مهر ۱۳۸۹ - اذ بقعه ۱۴۲۱ - سال هجدهم - شماره ۵۲۴۵ - ۲۰۰۰ تومان - ۲۴ صفحه - ۲۰۸ صفحه راهنمای همشهری

رئیس جمهوری خبر داد

نخستین بخش یارانها، فردا در حساب مردم

شرایط چهارگانه ایران برای گفت و گو با ۱+۵

۲ صفحه

۲ صفحه

عمران بازمی‌نماند گل و گنداز سود تا هشتم آبان صورت می‌گیرد

تهران، میزبان جشنواره گل‌های داوودی

رئیس مرکز آمار ایران اعلام کرد

دخل و خرج ایرانیان در سال ۸۸ هزینه بیشتر از درآمد

ثبت دوباره اطلاعات اقتصادی خانوار؛ از آذرماه

رئیس مرکز آمار ایران از بیشتر بودن متوسط هزینه نسبت به متوسط درآمد خانوارهای شهری و روستایی کشور در سال ۱۳۸۸ خبر داد و گفت: متوسط کل هزینه یک خانوار شهری ۳۶۹ نفره در سال گذشته ۹۹ میلیون و ۱۹۱ هزار ریال بوده است در حالی که میانگین درآمد خانوار

در ۲۲۰ نقطه پایتخت برپا می‌شود

جشن‌های کرامت

به میمنت میلاد امام رضا ۴

مدیر کل فرهنگی شهرداری تهران از برگزاری ۲۲۰ جشن به مناسبت ولادت باسعادت امام رضا (ع) در بوستان‌ها و مساجد شهر تهران خبر داد و گفت: مجموعه‌ای از مسابقات ورزشی با عنوان «حجرات کرامت» در حال برگزاری است که تا روز میلاد امام رضا (ع) نیز ادامه خواهد داشت. عبدالله رضایی، مدیر کل فرهنگی شهرداری تهران ضمن اشاره به ویژه برنامه‌های فرهنگی مدیریت شهری در آستانه ولادت امام رضا (ع)، ابراز داشت: شهرداری تهران در دهه کرامت مجموعه برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی متنوعی را در سطح شهر تهران به اجرا گذاشته که این ویژه برنامه‌ها با اجرای برنامه‌های گسترده به مناسبت ولادت باسعادت امام هشتم به پایان خواهد رسید.

ادامه در همین صفحه

عرضه نان به قیمت جهانی تصویب شد

۲ صفحه

ماراتن دو قاره‌ای اروپا و آسیا در شهر استانبول ترکیه به هم متصل می‌گردد. میران سی و دومین دوره رقابت‌های ماراتن آسیا - اروپا بود. این مسابقه از بخش آسیای استانبول آغاز شد و در بخش

شهری

ارتقای کیفی تاکسیرانی

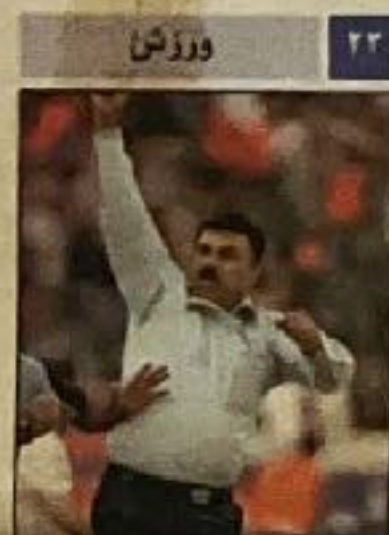
جامعه

آموزش کودکان و نوجوانان

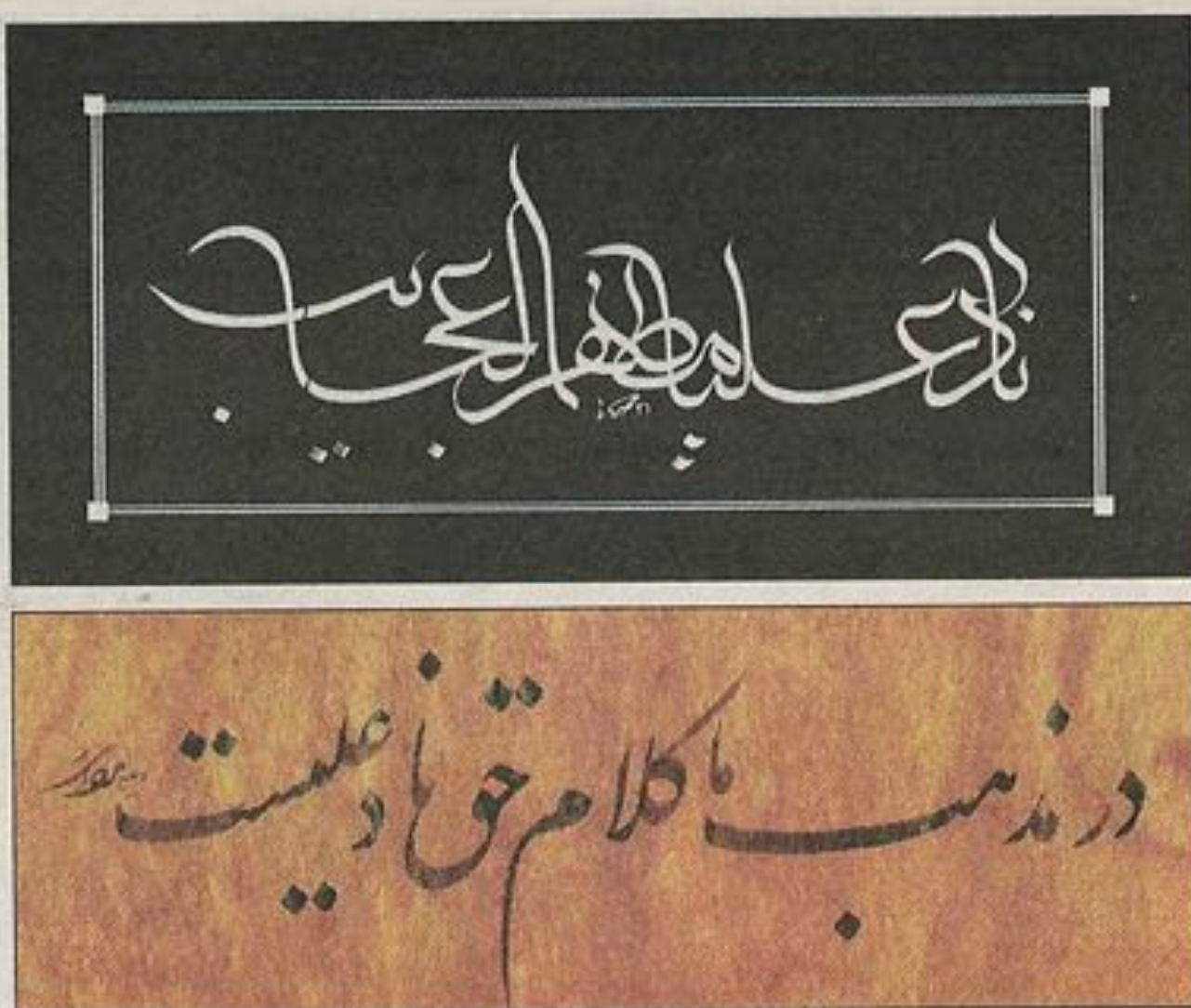
بین‌الملل

پایان بلک و اتر

ورزش

گفت و گو با مظلومی

یکی از هزار حلقه مفقوده خوشنویسی معاصر

کشف خویشتن هنرمند

هنر خوشنویسی با بهره‌گیری از مبانی رفیع اسلامی-ایرانی، تمامی تعاریف هنر مدرن را در دل خود جای داده، لیکن عدم توفیق در نوگرایی و انگشت شمار بودن خلاقانی که آثار بدیع خلق کنند، نبود نگاه استراتژیک به خوشنویسی و سوءمدیریت در سطوح خرد و کلان، جاماندن از قافله هنر مدرن جهانی، سنت‌گرای اجتماعی، فقر نقد‌های کارشناسانه، کمبود پژوهش‌های ساختار یافته، عدم تعمیق و استوار ساختن فلسفه هنر خوشنویسی، تعصب‌های خشک و بی‌جا، اعمال سلیقه‌های شخصی در مدیریت فرهنگی این هنر و... از آن هنری به ظاهر رو به زوال ساخته است. باید بپذیریم که در عصر حاضر، هنر خوشنویسی از قلعه اقبال به دامنه کم‌توجهی و از متن به حاشیه فرود آمده، به گونه‌ای که این رکود هم در کمیت (پذیرش اجتماع) و هم در کیفیت (خلق آثار فاخر) خودنمایی می‌کند و اگر در تندباد نقاب احوال و روزگار ما، نبودند عده قلیل و پهلوانانی که شعله لرزان این هنر گر انقدر را با عصاره جان خویش فروزان نگاه دارند، مشخص نبود چه بر خوشنویسی می‌گذشت.

از میان تمامی عوامل یاد شده، «نوگرایی» و خلاقیت به دلیل تقارب با فردیت هنرمند خوشنویس از اهمیت بسزایی برخوردار بوده و شایسته است به این مقوله با دقت نظر بیشتری پرداخته و مشخص شود که

کنندی ضرب‌هنگ نوگرایی در خوشنویسی (معاصر) به دلیل ساختار درونی هنر خوشنویسی است یا سستی خوشنویس یا هر دو. به تعبیری یکی از استادان خوشنویس: «خوشنویسی یعنی ایجاد تعادل بین سواد و بیاض».

باباشاه اصفهانی در رساله آداب المشق (قرن دهم هجری قمری) می‌گوید: «بدان که کاتب باید از صفات ذمیمه احترام نماید زیرا که صفات ذمیمه در نفس، علامت بی‌اعتدالی است و حاشا که از نفس بی‌اعتدال کاری آید که در او اعتدال باشد» (از کوزه همان تراود که در او ستا)». تعریف «تعادل در هنر» از حوصله

این بحث خارج است ولی می‌توان گفت که تعادل، رشته تسبیح اتصال تمامی هنرهاست و خلاقیت علاوه بر آنکه مخالف «تقلید» است از طرفی به مثابه ایجاد هر نوع «تعادل جدید» است. خلاقیت وقتی به اجرا درمی‌آید «نوآوری» است و از مجموع خلاقیت و نوآوری به «نوگرایی» یاد می‌شود. حال اگر بپذیریم که زبان جهانی خوشنویسی، فرم بصری آن است و محتوای یک اثر، نقش کم‌اهمیت‌تری در گفتمان بین‌المللی خوشنویسی دارد آن وقت باید پذیرفت که نوگرایی

خوشنویس برای رسیدن به «نوگرایی» باید مدارج دشواری را طی کند که مهم‌ترین قدم کشف خویشتن هنرمند است

در فرم‌های بصری بسیار اثر بخش‌تر از نوگرایی در محتوا خواهد بود.

البته ذکر این نکته ضروری است که جامعه خوشنویسی ایران (به واسطه ظهور شاهراه‌های اطلاعاتی جدیدی مانند اینترنت) چنان سریع با مفاهیم مدرن‌نویس و مکاتب هنری جوامع غربی آشنا شد که سرمداران خوشنویسی مجال نیافتند تا انگاره‌ها و مبانی فکری این هنر اصیل را آماده این تقابل (یا تعامل) کنند و شاید اساساً خوشنویسی امروز ما دانش چنین هم‌اوردی را نداشت. در میان قدامت‌سایه مشق‌های پهلوانانی همچون میرزاغلامرضا اصفهانی،

میر حسین خوشنویس و میرزا کاظم خوشنویس (نستعلیق)، درویش عبدالمجید و سید گلستانه (شکسته) و در میان معاصرین، فرم‌های اعجاب‌آور ثلث‌نویسی در کتیبه‌ها و ضریح جدید رضوی (به قلم استاد موحد) از جمله آثاری هستند که بیننده را از تلاش برای ادراک متن بی‌نیاز می‌کنند و مصادیق بارزی برای خلاقیت و نوآوری در فرم‌های بصری خوشنویسی هستند.

رساله آداب المشق باباشاه اصفهانی که یکی از غنی‌ترین منابع

خوشنویسی ایران است، نیز به دو مقوله فرم و خلاقیت توجه بسیار زیادی نشان داده است. در این رساله علاوه بر اینکه در تمامی اصول دوازده‌گانه خط (ترکیب، کرسی، نسبت، ضعف، قوت، سطح، دور، صعود مجازی، نزول حقیقی، اصول، صفا و شأن) صرفاً به فرم پرداخته شده است، در توضیح اصل دوازدهم یعنی شأن می‌گوید: «اما شأن، وان حالتی است که چون در خط موجود شود کاتب از تماشای آن مجذوب گردد و از خودی فارغ شود. چون قلم کاتب صاحب شأن شود از لذت عالم مستغنی گشته به کلی روی دل بسوی مشق کند و پر تو شاهد حقیقی در نظرش جلوه‌گر شود».

علیرضا هاشمی‌نژاد در مقاله‌ای که در شماره پیاپی ۵ گلستان هنر منتشر شده است، پس از بیان مطالبی در باب معنی «شأن» به اینجا می‌رسد: «نویسنده رساله (آداب المشق) میان اصل دوازدهم خوشنویسی به نام شأن و باطن این اصطلاح، یعنی معنای شأن در نزد عارفان و نسبت آن با بالاترین مراتب تجلی که همانا حقیقت محمدی است، آگاهانه رابطه برقرار می‌کند. ذات احدیت در فیض دائم است «کل یوم هو فی شأن الرحمن ۲۹» در تفسیر المیزان جلد ۱۹ ص ۲۰۴ این آیه آمده است: «خدای تعالی در هر روز کاری دارد غیر از آن کاری که روز بعدش دارد. پس هیچ یک از کارهای

او تکراری نیست و هیچ شأنی از شئون او از هر جهت مانند شأن دیگرش نیست. هر چه می‌کند بدون الگو و قالب و نمونه می‌کند، بلکه به ابداع و ایجاد می‌کند. به همین جهت خود را «بدیع» نامیده، فرموده بدیع السموات و الارض».

بر این اساس و به اعتبار معنای آیه، شأن همان مرحله ابداع است. انسان به واسطه خلیفه‌الله بودن قادر است به مرتبه ابداع و درک فیض الهی نائل آید. او در ادامه می‌نویسد: «بر اثر «شأن» خوشنویس حالی دیگر را می‌آزماید که شاید بتوان آن را «رهایی» خواند. او از آنچه مانع وصل او به عین‌الیقین است، رها شده و روشنی و شفافیت خط او نتیجه رهایی از قواعد این جهانی و تقلید است. شکی نیست که خوشنویس تقلید را تا تحصیل اجزای توسعه و رسیدن به «اصول» باید و وجه همت خود سازد اما توقف در آن باعث کدورت است. به تعبیر دیگر خوشنویس باید از تکلف رهایی یابد تا خط او تجسم عالم معنا شود و ذهنیت متعالی او را که شاید بشود از آن به خلاقیت تعبیر کرد، ظاهر سازد. این ویژگی ظهور فردیت خوشنویس است.» از این گفته‌ها چنین استنباط می‌شود که در نزد بزرگان خوشنویسی، علاوه بر آنکه تقلید امری مذموم است بلکه خوشنویس برای رسیدن به مرحله «رهایی» و «نوگرایی» می‌بایست مدارج دشواری را طی کند که نقطه عزیمت و مهم‌ترین قدم، کشف خویشتن هنرمند است.

این مسیر دشوار در کنار پیچیدگی‌های ذاتی خوشنویسی باعث می‌شود که بروز خلاقیت در این هنر با آهنگ ملایمی صورت پذیرد ولی می‌توان گفت هنرمند خوشنویس با رعایت تمامی شرایط لازم، می‌تواند شاهد موفقیت را در آغوش گیرد و به نوگرایی ناب دست پیدا کند. لذا برخی بدعت‌ها که به اسم خلاقیت و نوآوری به خورد مخاطب معاصر، داده می‌شود و حائز شرایط یاد شده نیست، حرکاتی عجیب، غریب و غیر قابل تحمل از آب در می‌آید و گهگاه شکستن قواعد این فن شریف (که بدون تسلط، تحمل مرارت‌های مورد نیاز و بعضاً سوار بر امواج اقتصاد حاکم بر فضای فعلی خوشنویسی انجام می‌شود) به مراتب ساده‌تر از نوگرایی با شرایط یاد شده است.

«نوگرایی ناب» به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکانی که می‌توانست (و می‌تواند) از تهدید مدرنیسم، فرصت‌سازی کند و مسیر خوشنویسی را از مسیر هنرهای کپیج (آثار تقلیدی و دم‌دستی) جدا سازد، در بین اصحاب خوشنویسی چه سهوا و چه عمدا مورد غفلت واقع شده و حتی شاهد این اتفاق در دناک هستیم که برخی از نوایغ و نوادر خوشنویسی در عصر حاضر که در پی بالایش مدرنیسم امروزی و استفاده از انگاره‌های مفید مدرن به نفع هنر خوشنویسی هستند، مورد غرض‌ورزی بی‌مهری و تغافل هوشمندانه قرار می‌گیرند.

محمدبزرگی

شماره ۲۱۲۲۵۶

دفتر ثبت

سید میراغا ناصری زاده
مترجم رسمی زبان انگلیسی
تهران - میدان ملت قزو، پلین تراز مسجد الجواد، ساختمان موجودی
پ ۲۲۲ طبقه سوم تلفن: ۸۸۸۲۳۳۸۱۴ - ۸۸۸۲۱۱۲۱
عضو جامعه مترجمان رسمی ایران

S. MIRAGHA NASSERIZADEH
Official English Translator to the Judiciary
Member of Iranian Association of Official Translators

Official Translation of An Article by Mohammad Bozorgi published in "Hamshahri" daily,
Monday Oct.18.2010

**One out of thousands of connecting Rings Missing From The Chain of
Contemporary Calligraphy
Discovery of Artist's Own self**

Enjoying the advantage of originating from the exalted Islamic Iranian Values Calligraphy maintains every definition of modern art. however, it has taken the appearance of decaying art because of absence of a successful approach to modernism, rareness of innovators, lack of strategic outlook toward calligraphy, mismanagement both in macro and micro scales, isolation from the jargons of modern global art, divergence from social traditionalism, shortage of specific criticism and structured research, presence of groundless partial ideas, introduction of personal tastes into cultural management of this field of art and the like. We are in a condition to confirm that calligraphy has descended from its climax of acceptance down to a sphere of isolation (for its acceptance by the public) in the way that a recess is observed both from quantitative (acceptance by the public) and from qualitative aspects (creation of high quality works). Weren't there the few champions of this area to put oil to dying flame of this valuable art with their eagerness and enthusiasm, one couldn't imagine the trend that calligraphy would take in future.

From among all the elements of calligraphy "innovation" takes a special importance because of its close ties with individuality of artist. The aforesaid issue deserves a more diligent study and it should be determined if the slow-down in the rhythm of innovation in contemporary calligraphy is due to the intrinsic structure of calligraphy as an art because of reluctance and inactivity of artists or due to both elements.

Based on a calligraphy instructor, "calligraphy means establishment of a harmony between the blackness and the whiteness".

Babashah Isfahani holds in his "Adaib-ul-Mashq" (the 10th lunar Hejira century), "thou art to know that a calligrapher should avoid base acts as such behaviors and deeds designate disharmony within one's self; and how could such a self create any harmonious work" (A Jar pours out its contents only). Definition of "Artistic Harmony" is beyond the scope of this agreement. However, one may briefly say that "harmony" is the correlating element among various components of any artistic work. Creativity, on the other hand, is not only in opposition to "imitation" but also a vehicle of innovation. Creativity and innovation join to create

